

2015-2016-окуу жылына карата Көркөм өнөр, Технология предметтери боюнча мугалимдердин август кеңешмесине сунуштар

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү мектептеринде окутулган **Көркөм өнөр** предмети окуучулардын курчап турган дүйнөнү көркөм-образдык кабылдоосун, көркөм сулуулукка болгон жан-дүйнөсүн, байытат. Көркөм эстетикалык билим окуучуларды улуттук жана жалпы адамзаттык көркөм маданияттын баалуулугун андоого, ошондой эле улуттук көркөм кол өнөрчүлүк иштерин аркалоого багыттайт. Ал эми көркөм сүрөт өнөр окуучуларга адам баласынын турмуш-тиричилигиндеги сүрөт өнөрүнүн маанисин түшүндүрүп, алардын ар-биринин чыгармачылык дараметин ачууга жана көркөм ишмердик ыкмаларын өздөштүрүүгө өбөлгө түзөт.

Көркөм өнөр предмети жалпы билим берүүчү мектептердин Базалык окуу планында 1–7-класстарга жумасына 1 сааттык жүктөм менен ишке ашырылат. Бул предмет Кыргыз билим берүү академиясы тарабынан бекитилген Көркөм өнөр окуу программасынын негизинде окутулат. Аталган программа КР Эстетикалык тарбия берүү боюнча Концепцияга жана предметтик билим берүүнүн мамлекеттик стандартына негизделип түзүлгөн. Программанын материалдарынын ийгиликтүү өздөштүрүлүшү үчүн сабакта окутуунун интерактивдүү ыкмаларын жана формаларын колдонуп, окуучуларга искусствонун ар кандай түрлөрүн ылайыктоо менен табигый каражаттарды (чопо, жүн, чий ж.б.) колдонгонду чыгармачылык менен үйрөтүү жана алардын кызыгууларын арттыруу, жаратылыш менен тыгыз мамиледе болууга көнүктүрүү аркылуу ийгиликке жетсе болот. Бул предметти окутууда мугалим программага ылайык материалдарды мектептин шартына, ошондой эле өзүнүн чыгармачылык жөндөмүнө ылайыкташтырып, окуучуларга билим берүүнүн минималдык деңгээлин камсыздоо, предметтин мазмуну боюнча негизги компетенцияларга ээ кылуу, улуттук көркөм эстетикалык баалуулуктарды таанытуу – бул биринчиден мугалимдин милдети, экинчиден, учурдун талабы.

Ал эми **Технология** предмети жалпы билим берүүчү мектептердин Базалык окуу планында 5–9-класстар үчүн жумасына 1 сааттык жүктөм менен каралган. Бул предмет КББА тарабынан бекитилген Технология окуу программанын негизинде окутулат. Программага ылайык календардык-тематикалык пландарды түзүүдө мугалимдер окуучуларды компетентүүлүккө ээ кылууну эске алуу менен программадагы коюлган талаптарды ишке ашырат. Андай талаптар болуп: ар бир региондун жыл мезгилдериндеги жаратылыш шарттарын эске алуу; колдо бар каражаттарды натыйжалуу пайдалануу; шаарда же айыл жергесинде азыркы күндөлүк турмуш-тиричилигине зарыл болгон эмгектин түрдүү тармактарын аткарууга үйрөтүү; айыл жергесинде окуучуларга ата-бабаларыбыздын асыл мурастарын жоготпой сактап калуу жана аларды окуп-үйрөнүүнүн, колдонуунун заманбап технологияларын өздөштүрүү; аларды өркүндөтүү, жаңылоо мезгил талабы экенин түшүндүрүү ж.б.у.с. талаптар кирет.

Эгер окуу программасындагы материалдарды окутууга керектүү каражаттар жок болсо, анда, буга чейин окутулуп келген черчение предметинин окуу китебин (авторлору: А.Д. Ботвинников, В.Н. Виноградов, И.С. Вышнепольский, С.И. Дембинский) колдонуп, алардан теориялык алган билимдерин практикалык иштерди аткаруу менен айкалыштыруу керек. Анткени, кандай гана нерсени жасоону пландаштырбайлы алардын сапаты сөзсүз алардын техникалык сүрөтүнө, түзүлгөн эскиздерине жана техникалык чиймелерине байланыштуу болот. Технология предметин окутууда окуу процессинде жана жашоо турмушунда компьютерди колдонуп, зарыл болгон маалыматтарга ээ болуу учурдун приоритеттүү колдонмо каражаттарынын бири.

Көркөм өнөр жана Технология предметтери боюнча сунуш кылынган адабияттар:

Мектептер буга чейин Көркөм өнөр предмети боюнча 1–3-класстардын окуу топтомдорун (окуучулар үчүн окуу китептер, мугалимдер үчүн методикалык колдонмолор) алышса, эми, быйыл 4-класстын окуу топтомдору менен камсыз болушат. 4-класстар үчүн окуу китептер республикабыздын мектептеринде сынактан өтүп басып чыгаруу үчүн сунушталган.

Окуу китептер:

1. Д.А. Акматов, А.А. Багдасарян, Көркөм өнөр 2–класс үчүн окуу китеби (кыргызча, орусча, өзбекче). «Билим-компьютер», «Зангак». 2012-ж.
2. Д.А. Акматов, А.А. Багдасарян, Көркөм өнөр 3–класс үчүн окуу китеби (кыргыз, орус, өзбек тилдеринде). «Билим-компьютер», «Зангак». 2014-ж.
3. А.Д. Ботвинников, В.Н. Виноградов, И.С. Вышнепольский. Черчение Жалпы билим берүүчү орто мектептердин 8–9-класстары үчүн окуу китеби. – Бишкек. «Мектеп» 2000.

Методикалык колдонмолор:

1. Д.А. Акматов, Н.Ө. Дөөлөтбаева, А.З. Бөлөкбаева. Көркөм өнөр. Мугалимдер үчүн методикалык колдонмо. 1-класс (кыргыз, орус, өзбек, тажик тилдеринде) – Б.: «Учкун» 2011.
2. А.А. Багдасарян, А.Д. Акматов, Көркөм өнөр, Окуучулар үчүн альбом –Б.: «Учкун» (кыргыз, орус, өзбек, тажик тилдеринде) 2011.
3. Ж.М. Мамбеталиев, Д.А. Акматов, Көркөм өнөр, Мугалимдер үчүн методикалык колдонмо 3-класс (кыргыз, орус, өзбек, тажик тилдеринде) «Билим - компьютер», «Зангак» 2014.

Кошумча адабияттар:

1. Үй тиричилигинин кыскача энциклопедиясы Издательство «Советская Энциклопедия» 1984. Кыргызча котормо. Кыргыз Совет Энциклопедиясынын Башкы редакциясы, – Фрунзе. 1989.
2. Акматалиев Амантур Сейтаалы уулу. Кыргыздардын көөнөрбөс дөөлөттөрү.-Б.: Шам, 2000.
3. Ральф ванн Гелдер, Адриен ванн Гелдер. «Менин кирешелүү чарбам» *9-10-11-класстар үчүн кошумча окуу китеби.* «М-Maxima» басмаканасында даярдалган. –Б.: 2010.
4. Кыргызстандын көркөм сүрөт өнөрү Альбом живопись •скульптура •графика •сценография •көркөм колдонмо өнөрү Москва «ГАЛАРТ» 2013.
4. Серия «Имена в искусстве» Таалай Курманов Живопись, графика, иллюстрация Международная конфедерация союзов художников - Москва 2013.
5. Абдыбаев К.Ы. Сүрөт өнөрү жана жанрлары. Графикалык дизайн, костюмду көркөм долбоорлоо бөлүмүнүн студенттерине, мугалимдерге, аспиранттарга, жана сүрөт өнөрүнүн күйөрмандарына арналган окуу куралы (китеби). КУУнин «Университет» басмаканасы. – Бишкек-2014.

Август кеңешмелеринде Көркөм өнөр, Технология предметтерин окутуучу мугалимдердин секциясында талкуулоо үчүн маселелер:

- Эстетикалык жана техникалык билим берүүдө инсанга багыттап, интерактивдүү окутуунун технологияларын, ыкмаларын жана формаларын колдонуу;
- Элибиздин, ошондой эле, дүйнө элдеринин маданий мурастарын кеңири пайдалануу багытындагы иш-тажрыйбалар;
- Окутууну турмуш менен тыгыз байланыштыруу, окуучуларды күндөлүк жашоодо керектүү буюм-тайымдарды жасоого үйрөтүү, зарыл эмгектик иш-аракеттерди аткарууга көнүктүрүү;
- Технология, көркөм өнөр предметтери боюнча долбоорлук сабактарды жана класстан тышкаркы иштерди уюштуруу;
- Жергиликтүү, колдо бар табигый каражаттарды колдонуу жолдору;
- Көркөм өнөр предметтери боюнча жаңыдан түзүлгөн окуу китептери боюнча пикирлер;
- Пилоттук мектептердеги технология предметинин мугалимдери менен пикир алмашуу, алдыңкы иш-тажрыйбаларды жайылтуу жана кесипке багыт берүү маселелери;
- Аталган предметти окутуу процессинде жаңы маалыматтык технологияларды, окутуунун интерактивдүү методдорун колдонуу тажрыйбалары, алардын окуучулардын билимдеринин сапатына тийгизген таасири;
- Элдик кол өнөрчүлөрдүн, устаканаларына барып, өнөр инсандар менен жолугушууларды уюштуруу;

- Жаратылышка байкоо жүргүзүп, өзүнөн көрүп сүрөтүн тартуунун ыкмалары;
- Көркөм сүрөт, кол өнөрчүлүгүнө кызыккан шыктуу окуучулар менен иш алып баруу;
- Аталган предметтер боюнча окутуу каражаттарын түзүү, кабинеттерди жабдуу маселелери боюнча тажрыйбалар ж.б.

Август методикалык кеңешмесинде Көркөм өнөр, Технология предметтерин окутуу маселелери боюнча сунуштарыңыздар, суроолоруңуздар болсо биз менен кабарлашыңыздар: Бишкек шаары, Эркиндик гүлбагы, 25, Кыргыз билим берүү академиясы. т.: 66-52-25.